וועטער: קלאר און מילד

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

דאס
אידישע ווארט
THE GATEWAY OF THE WEST
THE ISRAELITE PRESS

די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע געגרינדעט אין 1910 דערשיינט יעדן טאג

זון אויפגאנג — 7.33 זון אונטערגאנג [illegible]

Vol. 20, No. 220. Winnipeg, Tuesday Nov. 11, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג, חוץ שבת און זונטאג — דינסטאג, כ' חשון, תרצ"א.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY NOV 17 1930 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

אידן ניט צופרידן מיט די 1,500 חלוצים סערטיפיקאטן וואס ווערן פארגעשלאגן פון דער רעגירונג

עס קאן זיין אז אידן זאלן זיך אפזאגן פון אנצונעמען זיי, ביז ווייסער פאפיר וועט צוריקגעצויגן ווערן. — ווערט באטראכט ווי א צוגעוואָרפענע נדבה

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע ווארט" פון "איטא")

ירושלים, נאוו. 11 (איטא). — ניט דער ועד לאומי און ניט די העברעיאישע פרע־סע דא אין לאנד זיינען ניט צופרידן מיט דער מעלדונג פון דער בריטישער רעגי־רונג, אז דער הייקאמישאנער איז אינ־סטרואירט געווארן ארויסצוגעבן אנדערהאלבן טויזנט סערטיפיקאטן פאר אידישע אימיגראנטן אונטער דעם אר־בעטער פלאן (חלוצים סערטיפיקאטן).

אויב די אידישע געמיינדע זאל אננע־מען אדער אפזאגן זיך פון די דאזיקע סער־טיפיקאטן, וועט באשלאסן ווערן היינט אויף דער זיצונג פונ'ם ועד לאומי.

די העברעאישע פרעסע האט אנגענומען א קאטעגארישע שטעלונג קעגן אננעמען די סערטיפיקאטן, און זי פאדערט די פאלי־טישע צוריקציאונג פונ'ם "ווייסן פאפיר". ביז דער פאפיר וועט צוריקגעצוי־גן ווערן און ביז די ראדיקאלע ענדערונגען וועלן געמאכט ווערן אין דער אדמיניס־טראציעס פאליטיק, דארפן די אידן ניט קאפערירן אויף וועלכן ס'איז אופן מיט דער בריטישער רעגירונג, און די סערטיפי־קאטן דארפן צוריקגעקערט ווערן, — פא־דערט דער "דאר היום", זשאבאטינסקיס ארגאן.

דער "דבר" (ארבעטער ארגאן), כאראק־טעריזירט די סערטיפיקאטן ווי א צוגע־וואָרפענע נדבה, און באצייכנט דער רעגי־רונגס האנדלונג אין ארויסגעבן זיי ווי א "רחמנות ספעקטאקל", דורך וועלכן די רע־גירונג נעמט פון זיך אראפ וועלכע ס'איז אחריות פאר ברעכן דעם מאנדאט און אלע אירע פריעריקע הבטחות. די צייטונג דער־מאנט ניט וועגן אפזאגן זיך פון די דאזי־קע סערטיפיקאטן.

דער "דבר" ווארנט אויך קעגן די פאלגן פון דער רעגירונגס "וואקלדיקע דערקלע־רונגען" וואס קומען איינע נאך דער צוויי־טער. די דאזיקע דערקלערונגען, זאגט די צייטונג, רעגן אויף ביידע צדדים, אי די אידן, אי די אראבער.

די צייטונג באטאנט אויך דעם פאקט, וואס די רעגירונג האט ניט געגעבן די אראבער קיין קאטעגארישע ווארנונג קעגן באנוצן זיך מיט גוואלדטאטן און זאגט, אז אט די נאכלעסיקייט גרעניצט זיך מיט פאליטישן פארברעכן. די אחריות פאר דעם, זאגט די צייטונג, וועט פאלן אויף די רעגירונגען פון לאנדאן און פון ירושלים.

ביראַ־בידזשאן ליידעט פון מאנגל פון דירות און ארבעטער

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

מאסקווע, נאוו. 11 (איטא). — א מאנ־געל פון וואוינונגען פון ארבעטער הענט און פון מעדיצינישער הילף, פילט זיך זיי־ער שטארק אין ביראַ־בידזשאן, לויט א באריכט פונ'ם סעקרעטאר פון צענטראל קאמיטעט פונ'ם "אזעט". אפילו די עק־זיסטירנדיקע פיר סאוועטישע קאלעקטיוון אין ביראַ־בידזשאן ליידן פונ'ם דוחק אויף ארבעטער הענט, וואס זיינען נויטיק פאר זייער דערפאלגרייכער אנטוויקלונג.

כאטש די אויסזיכטן אויף דער צו־קונפט פאר אגריקולטוריסטן און בעל־מלאכה'ס זיינען זייער גוט אין ביראַ־בי־דזשאן, לויט'ן באריכט, וועט זיין נויטיק א סך צייט און ארבעט, ביז ווייטערדיקע אימיגראציע אויף א גרעסערן מאסשטאב וועט מעגלאך ווערן.

—(::)—

ז. רייזען אפגעפארן קיין לאנדאן

ניו־יארק, נאוו. 11. (איטא). — זלמן רייזען, דער באוואוסטער אידישער שריפט שטעלער און מחבר פון "לעקסיקאן פון דער אידישער ליטעראטור" איז אפגעפארן קיין לאנדאן מיט דער שיף "לויתן".

זלמן רייזען וועט אין לאנדאן פאר־בלייבן א קורצע צייט און וועט דאן צו־ריקפארן קיין ווילנע, וואו ער איז דער רע־דאקטאר פון דער צייטונג "דער טאג" און איז טעטיק אין אידישע געזעלשאפטלאכע ענינים. אין אמעריקע איז זלמן רייזען גע־ווען איבער זיבן חדשים. ער האט באזוכט א גרויסע צאל שטעט איבער'ן לאנד און אין קאנאדע אין די אינטערעסן פון איי־דישן וויסנשאפטלאכן אינסטיטוט.

לעצטן דאנערשטאג אוונט האבן ניו־יארקער אידישער שרייבער און פארע־רער פון זלמן רייזען זיך מיט אים גע־זעגנט אויף א באנקעט אין מאסקאווי־צעס קאפע.

דרום אפריקאנער מו־סולמאנער דערמוטיקן גראנד מופטי

ירושלים, נאוו. 11 (איטא). — די מו־סולמאנער פון דרום אפריקע האבן טע־לעגאפירט צום גראנד מופטי, דערמוטי־קענדיק אים און זיינע נאכפאלגער צו האל־טען זיך פעסט אין זייער אפאזיציע צום ציוניזם.

גלייכצייטיק האבן זיי אויך געקייבלט צום קאלאניאלן אפיס אין לאנדאן, פאדע־רענדיק "ער זאל זיך ניט אונטערגעבן אונ־טער'ן דרוק פון אידישער פראפאגאנדע און זאל פארזעצן גערעכטיקייט צו די אראבער".

—(::)—

וועניזעלאס זאגט אז מער קיין מלחמות צווישן גריכנלאנד און טערקיי וועלן ניט זיין

אטענס, נאוו. 11. — אין א רעדע אין קריט האט פרעמיער ווועניזעלאס דער־קלערט, אז דער פירעאד פון מלחמות צווישן גריכנלאנד און טערקיי איז פארביי, און ביידע פעלקער וועלן פון איצט אן לעבן אין פרידן.

גריכנלאנד און טערקיי האבן ערשט גע־שלאסן א פרידנס אפמאך, לויט וועלכן אלע זייערע סכסוכים זאלן אויסגעגלייכט ווערן דורך פרידנס געריכט.

רעדאקציע פון פויליש־ער צייטונג צעריסן מיט באמבעס

ניאגארא פאלס, נ. י. נאוו. 11. — דריי עקספלאזיעס, איינע נאך דער אנדערער, האבן דא נעכטן פארטאג אויפגעריסן די רעדאקציע פון דער פוילישער וועכנטלא־כער "רעוויו". א פייער וואס האט נאכ־געפאלגט אויפרייסן האט פארניכטעט די געביידע אין וועלכער די רעדאקציע האט זיך געפונען.

רזש. לעוואנדאווסקי, אייגנטימער פון דער צייטונג, האט דערקלערט, אז אין דער גע־ביידע זיינען ניט געווען קיין עקספלאדירנ־דיקע שטאפן, אויסער א האלבן גאלאן גע־זאלין. ער דערציילט אבער, אז ער האט געקראגן דראענדיקע בריוו ווען ער האט לעצטן זומער אטאקירט געוויסע פוילישע ארגאניזאציעס וואס האבן דורכגעפירט זונטאגדיקע פיקניקס, וואו מען האט גע־שפילט אזארט שפילן.

ווארשעווער שדכנים ווערן מאדערן און גיבן ארויס א הייראטס צייטונג

ווארשע, נאוו. 11 (איטא). — כדי צו פארבעסערן זייערע געשעפטן, וועלכע הא־בן לעצטנס אנגעהויבן צו פאלן, האבן די היגע שדכנים באשלאסן מיטצוגיין מיט דער צייט און אנצונעמען מאדערנע מיט־לען אין זייער פאך. נאכדעם ווי די ווא־רשעווער שדכנים האבן זיך פאראייניקט אין א שדכנים יוניאן, האבן זיי איצט אנגעפאנגען ארויסצוגעבן אן אייגענע צייטונג, וואס האט דעם צוועק דורכצופירן שידוכים צווישע אידישע יונגעלייט און מיידלאך.

וויסנדיק, אז א גרויסער טייל פון די אידישע יונגעלייט אין פוילן, הויפטזאכ־לאך די מיידלאך, האבן זיך שוין אסימי־לירט און לייענען פויליש, האט די שדכנים יוניאן באשלאסן ארויסצוגעבן זייער אר־גאן אין צוויי שפראכן, אין פויליש און אין אידיש.

ניט קוקנדיק אויף דער איצטיקער מא־דערנער צייט ווערט א גרעסערער טייל פון שידוכים צווישן די אידן אין ווארשע נאך דורכגעפירט דורך שדכנים. אין ווארשע גופא געפינט זיך א גרויסע צאל מאדערנע שדכנים אפיסעס, וועלכע פארנעמען דעם ארט פון די אלט־מאדישע שדכנים.

—(::)—

ל. ראזענבערג נאמינירט געווארן "סקול טראסטי" אין רעדזשיינע פון דער ארבעטער פארטיי

רעדזשיינע, סאסק. — ביי אן אלגעמיי־נער פארזאמלונג אפגעהאלטן פרייטאג אוונט, נאוועמבער, דעם 7טן, אין לייבאר טעמפל, איז ל. ראזענבערג אויסגעקליבן גע־ווארן פון דער אינדעפענדענט לייבאר פארטיי אלס איר קאנדידאט אין די קומענ־דיקע שטאט־וואלן פאר "סקול טראסטי".

מר. ל. ראזענבערג האט זיך אינטערע־סירט פאר פיל יארן מיט פראבלעמס פון דער ערציאונג. ער האט געקראגן זיין עלעמענטארע און הויך־שול בילדונג און אויך זיין אידי־שע דערציאונג אין לידז, ענגלאנד. ער איז א גראדואירטער פון 'טיטשערס קאלעדזש' (לערער סעמינאר) פון אוניווערסיטעט פון לידז, ענגלאנד, און האט גענומען קורסן אין עקאנאמישן פאקולטעט פון אוניווער־סיטעט פון לאנדאן, ענגלאנד, און אין פא־קולטעט פון אגריקולטור אין אוניווערסי־טעט פון סאסקאטשעוואן.

ער איז געווען לערער אין די רעגירונגס שולן אין ענגלאנד און מערב קאנאדע פאר אכט יאר צייט.

מר. ראזענבערג איז פרעזידענט פון דער רעדזשיינער ציוניסטישער ארגאניזאציע, פרעזידענט פון רעדזשיינער אידישן קול־טור צענטער, און א מיטגליד פון עקזע־קוטיוו קאמיטעט פון אינדעפענדענט ליי־באר פארטיי, און פון רעדזשיינער פאלקס פארום, וועלכע ארגאניזאציע ארראנזשירט לעקציעס און דעבאטעס יעדן זונטאג נאכ־מיטאג אין סיטי האל.

ער איז דער פארפאסער פון מעמאראנ־דום וועגן נייעם קריקולום און נייע לערן־ביכער פאר דער פראווינץ פון סאסקא־טשעוואן, וועלכער איז פארגעלייגט געווא־רען פאר דער פראווינציעלער רעגירונג היינטיקס יאר פון דער לייבאר פארטיי און די "פאראייניקטע פארמער פון קאנא־דע", סאסקאטשעוואנער אפטיילונג. דער דאזיקער מעמאראנדום איז אפגעדרוקט גע־ווארן איננאנצן אין דער צייטונג דער "וועסטערן פראדוסער" מיט עטלאכע מא־נאטן צוריק.

דורך עפנטלאכע ארויסטריטן און דורך געשריבענע ארטיקלען האט מר. ל. ראזענ־בערג געווירקט אויפ'ן רעדזשיינער "סקול באָרד" אפצושאפן דעם באשלוס ארייננצו־פירן רעליגיע אין די פאבליק סקולס, וועלכן באשלוס זי האט פריער אנגענומען אויף דעם פארלאנג פון די פאראייניקטע קירכן ארגאניזאציעס פון שטאט.

די אידן פון רעדזשיינע האבן נאך קיין־מאל ניט געהאט קיין פארטרעטער אין "פאבליק סקול באָרד" אדער "סיטי קאונ־סיל", און עס איז דערפאר צו האפן, אז יעדער שטימבארעכטיקטער איד, זאל שטי־מען פאר מר. ל. ראזענבערג אין די קומענ־דיקע שטאט וואלן.

מר. ל. ראזענבערג

נאך אכט סאוועטישע ספעציאליסטן ווערן אנגעקלאגט אין פארראט

מאסקווע, נאוו. 1. — אכט אנגעזעענע סאוועטישע פראפעסארן און אינזשענערן, וואס זיינען ניט לאנג צוריק ארעסטירט געווארן, זיינען איצט פארמאל אנגעקלאגט געווארן אין מאכן א פארשווערונג אומצו־ווארפן די סאוועט רעגירונג דורך אויפהע־צען אן אינטערווענץ־מלחמה. די קלאגע לויטעט, אז זיי האבן שפיאנירט פאר פראנקרייך.

די אנקלאגע גיט צו פארשטיין, אז זיי־ער שפיאנאזש איז אנגעפירט געווארן מיט דעם וויסן פון הויכע פיגורן אינ'ם פראנ־צויזישן אפיציעלן לעבן, און אז די גע־שיכטע קאן פירן צו א דיפלאמאטישן פלאנטער.

די אנגעקלאגטע אינזשענערן ווערן אויך אזוי גערופענע "אינדוסטריעלע פארטיי", וואס די [illegible] ארגאנאזירט סאבאטאזש אין דער טעקסטיל אינ־דוסטריע.

צווישן די אנגעקלאגטע זיינען דא פרא־פעסאר ראמזין, באהייאנגקראפט דירעק־טאר, פראפ. קאלינקאוו, און אלעקסאנדער פון דער צענטראלער מיליטערישער אקא־דעמיע.

נאך א גאזאלין סטאנציע בארויבט

דזש. אבוש, פון דער גאזאלין סטאנציע אויף סארדזשענט עוועניו און יארק סט., איז לעצטן אוונט פארהאלטן געווארן אין זיין אפיס פון דריי יונגע באנדיטן, צווי פון וועלכע זיינען געווען באוואפנט. זיי האבן צוגענומען דאס גאנצע געלט וואס זיי האבן געפונען אין דער קאסע, — ארום 30 דאלאר, און זיינען דערמיט פאר־שוואונדן געווארן, אנטלויפנדיק אין אן אווטאמאביל, וועלכער, ווי די פאליציי גלויבט איז געווען א גע'גנב'עטער.

געזעלשאפטלאכער קאלענדאר

דינסטאג, נאוועמבער 11

דר. פערלמאן: "היגיענע אין מיטעלע יארן", 8.30 אוונט, אין פרץ זאל, ביי פראגרעסיווער פאראיין.

פארזאמ. פון יונגע פרויען סיסטערהוד, 2.30 נ. מ., אין י. מ. ה. א. זאל.

דר. י. שאפירא ביי פארזאמ. פון בנות ציון פרי לאאן, 8 נ. מ., אין גרויסער ת"ת.

אלגעמ. פארזאמ. ליידיס אקז. עטרת־ישראל שול, 8 אוונט, אין דער שול.

מיטוואך, נאוועמבער 12

פארזאמ. פון בנות שלום פרי לאאן 8 נ.מ., אין שטיימאנס זאל.

פארזאמ. פון וויניפעג הדסה, 8.30 נ.מ. אין ציון זאל.

זונטאג, נאוו. 16

טאנץ און צוביים, 9 נ. מ., אין פרץ זאל. אויפזיכט מוטער פאראיין פון פרץ שול.

"סילווער טי" פון מאקאריווער פרויען פאראיין ביי מרס. קירושנער, 395 פלארא עוונ., 2 ביז 12 נ. מ.

"פאלקס טיי" פאר פרייהייט־טעמפל באזאר, אין פר. טעמפל, 2 ביז שפעט.

חנוכת הבית פון פאלקס־שול, 8 אוונט, אין שול זאל.

י. ראבינאוויטש וועגן צעירי־ציון און מ. אווערבאך — פוע"צי ביי בר. 2 פוע"צ 8.30 אוונט, אין פאלקס שול זאל.

וויסט און ברידזש ביי וויניפעג טשאפ־טער הדסה 8.30 נ. מ. אין ציון זאל.

דינסטאג, נאוו. 18

שוועסטער־אוונט ביי ליידיס אקז. פון תלמוד תורה, 8 נ. מ., אין ת"ת.

פרייטאג, נאוועמבער 21

י. זיפער וועגן דוד בערגלסאן ביי הנוער העובד, 8.30 אוונט, אין פאלקס שול.

זונטאג, נאוו. 23

טיי ביי מרס. ראפאלסקי, 109 סעלקירק עוועניו, פאר דער וויניפעג טשאפטער הדסה, פון 3 ביז 11 נ. מ.

פרעמיער מאקדאנאלד איז קאנטיק גרייט צו געבן אינדיע דאמיניאן סטאטוס

לאנדאן, נאוו. 11. — אז פרעמיער ראמ־זי מאקדאנאלד איז גרייט צו געבן אינדיע א דאמיניאן סטאטוס, איז צו זען פון זיין רעדע געהאלטן ביים לארד מעיארס באנ־קעט אין גילד האל לעצטן אוונט.

רעדנדיק וועגן דער אינדישער קאנפע־רענץ, האט דער פרעמיער געזאגט:

מיט די אינדישע פארטרעטער וועלן מיר זוכן צוזאמען דעם וועג צום ציל פון פריי־הייט, אזוי אז אינדיע, אונטער דער זעל־בער קרוין, זאל קאנען געניסן די פרייהייט און זעלבסט־רעגירונג וואס זיינען נויטיק פאר נאציאנאלן זעלבסט־רעספעקט און צופרידנהייט".

דער פרעמיער האט פארדאמט דעם אומגעהערצזאמען קאמפיין אנגעפירט אין אינדיע קעגן דער בריטישער הערשאפט. די דאזיקע באוועגונג, אנגעפירט פון גאנ־דין, האט ער געזאגט, גראבט אונטער אן ערלאכן פארזוך צו לייזן אינדיעס פראב־לעמען.

די פארהאנדלונגען מיט די אינדישע פארשטייער פאנגען זיך אן מארגן (מיט־וואך). אגא כאן, רייכער אינדישער הער־שער, וועט זיין דער פארזיצער פון דער קאנפערענץ. אגא כאן איז א מאדערנער א י נ ד י ש ע ר פרינץ. ער האט חתו־נה געהאט מיט א פראנצויזישן מיידל, און איז גוט באקאנט אין די אייראפייאישע הויכע פענסטער. נאך זעכצן אינדישע פרינצן, אלע רייך איבער וועלכע ס'איז געוויינלאכע באגריפן, זיינען געקומען צו באטייליקן זיך אין דער קאנפערענץ.

די אינדישע דעלעגאטן, הינדוס און מאכמעדאנער, קומען צו דער קאנפערענץ געאייניקט אין זייערע פאדערונגען, און זיי האבן געגעבן צו פארשטיין, אז סיידן די רעגירונג וועט איינשטימען צו מאכן דעם דאמיניאן סטאטוס ווי א באזע פאר די פארהאנדלונגען, וועלן זיי ניט פארבלייבן אין לאנדאן.

קאנאדער לופט־פאסט ציינט זייער א גוטן רעקארד

אטאווא, נאוו. 11. — די צוועלף לופט־פאסט ליניעס וואס ווערן אנגעטריבן אין קאנאדע האבן פאר די דריי חדשים ביז סעפטעמבער 30טן דאס יאר אריבערגע־פירט קארגע 120 טויזנט פונט פאסט. פונ'ם אנהויב פון דעם יאר האבן זיי ארי־בערגעפירט ארום 380 טויזנט פונט פאסט.

דער באריכט ציינט, אז 500 עראפלא־נען פליען ארום איבער קאנאדע, מיט 717 פילאטן, 403 פון וועלכע זיינען קאמער־ציעלע, און די איבעריקע — מיליטערישע.

די דאמיניאן האט 12 לופט־האפנס אין לאנד.

די "וועסטערן קאנאדא עירוועיס" האבן איבערגעטראפן מזרח קאנאדע אין דורכגע־פליגענעם פאר דער צייט שטח. זיי האבן פאר דער צייט געמאכט 413 טויזנט מייל, האבן אריבערגעפירט 5,564 פאסאזשירן, 317 טויזנט פונט באגאזש און עקספרעס און 76,572 פונט פאסט.

די רעגלמעסיקייט פון זייער פליען לויט דער באשטימטער צייט איז געווען אזוי הויך ווי 97.4 פראצענט.

500

מענשן האבן אנגעפילט דעם פרץ־זאל זונטאג בייטאג צו דעם מאס־מיטינג פאררופן פון אימיגראנטן־הילף פאראיין.

1500

מענשן האבן דעם זעלבן אוונט אנגעפילט דעם וויניפעג טעאטער, ביי דעם פראטעסט מיטינג קעגן פעספילדס "ווייסן פאפיר".

700 מענשן

האבן איבערגעפילט דעם גרויסן תלמוד־תורה זאל ביי דער מאסן־פארזאמלונג פון "שטאט קאמיטעט" לעצטן אוונט.

די אלע פארזאמלונגען זיינען אנאנסירט געווארן און זיינען צוזאמען גערופן געווארן אויסשליסלאך אדער כמעט אויסשליסלאך מיט דער הילף פון

" דאס אידישע ווארט "

ליגע קעגן כינעזער און אידן געגרינדעט אין מעקסיקא

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

מעקסיקא, סיטי, נאוו. 11 (איטא). — א נאציאנאלע ליגע קעגן כינעזער און אידן "וואס דרינגען אריין קיין מעקסיקא" איז דא געגרינדעט געווארן, און זי האט זיך געווענדעט צום פרעזידענט רוביא מיט דער בקשה, אז ער זאל בטל מאכן אלע פאטענ־טען ארויסגעגעבן צו האנדלס הייזער פון אידן אדער כינעזער. [illegible]

עס איז אבער ניט װאַרשיינלאך, אז דער מעקסיקאנער קאנגרעס זאל איינשטימען אנצונעמען אזעלכע געזעצן. [illegible] מיט עטלאכע צוריק האט פרעזידענט רוביא דערקלערט, אז זיין אדמיניסטראציע וועט ניט דערלויבן קיין רדיפות אויף פרעמדגעבארענע אין די גרענעצן פון מעק־סיקא.

—(::)—

מאן פון קאלעדזש עוו. אין שפיטאל מיט מע־סער וואונדן

ר. דאטשערטי, א קרבן פון א געשלעג מיט מעסערס ביי א פארטיע אויף קא־לעדזש עוו., זונטאג פארטאג, איז אין סט. דזשאזעפס שפיטאל מיט דריי וואונ־דן אין הינטערשטן טייל פון קאפ און האלז.

מעלטשער פרענקס, וועלכער זאל האבן געווען א גאסט ביי יענער פארטיע, איז אן ארעסטירטער, און ער ווערט אנגע־קלאגט אין פארוואונדן דאטשערטי אוועקגע־דען מיט א מעסער. נאך צוויי, פרענק שמידט און דזשעק שוואב, ווערן פון דער פאליציי געהאלטן אלס מאטעריעלע עדות. דאטשערטי לאגע, לויט א באריכט פון שפיטאל, איז ניט־קריטיש.

ב. סמאליאר, "איטא" קארעס־פאנדענט ווידער אפגעפארן קיין אייראפע

ניו־יארק, נאוו. 11 (איטא). — ב. סמא־ליאר, דער קארעספאנדענט פון דער "אי־דישער טעלעגראפן אגענטור", וועלכער איז מיט איניקע וואכן צוריק אנגעקומען קיין ניו־יארק פון מאסקווע, וואו ער איז געווען דער קארעספאנדענט פון דער "איטא", איז ווידער אפגעפארן קיין אייראפע מיט דער שיף "בריטאניק" אין די אינטערעסן פון דער איטא.

מר. סמאליאר איז דאס מאל אפגעפארן קיין אייראפע אלס רייזנדער קארעספאנ־דענט פון דע "איטא". ער וועט באזוכן יעדע לאנד אין אייראפע, וואס עס געפינט זיך א באדייטנדיקער אידישער קיבוץ און וועט באריכטן פאר דער "איטא" וועגן דעם דארטיקן אידישן לעבן.

—(::)—

נעקסטע אימפעריאלע קאנפע־רענץ זאל געהאלטן ווערן אין די דאמיניאנס

מאנטרעאל, נאוו. 11. — אין א דראט־לאזן טעלעגראם שמועס מיט ע. וו. ביטי, פרעז. פון ס. פ. ר., האט דזש. ה. טאמאס, בריטישער מיניסטער פאר די דאמיניאנס, אויסגעדריקט זיין גלויבן, אז די נעקסטע אימפעריאלע קאנפערענץ וועט געהאלטן ווערן אין איינעם פון די דאמיניאנס. [illegible]

—(::)—

דיל אין קירך ברעכט זיך דורך ווען קירך איז פול מיט מענשן

אוויערא, שפאניע, נאוו. 11. — איין פרוי איז געטויט און 29 פרויען און קינ־דער זיינען פארוואונדעט געווארן, ווען דער דיל אין קירך האט זיך דורכגעבראכן אין סעלאריא זונטאג בעת די תפילות. די פארוואונדעטע ווערן איצט באהאנדלט אין שפיטאל.

וואס אויף דער וועלט קאן פארלויפן

אן אפגעהארציקער פאפוגיי

"פריטי פאלי" איז געווען א שיינער פאפוגיי, מיט א רויט קעפל, און ער האט טאקע געקאנט זייער גוט ריידן. האט מען אים גענעבן א חשוב'ן פלאץ אינ'ם פא־רעסט פארק זאאלאגישן גארטן, אין סט. לואיס, מיס.

דער עולם האט פון אים הנאה געהאט, — ער איז געווען זייער ליבלינג, און מען פלעגט שעה'ן לאנג שטיין און שמועסן מיט אים.

און דער פאפוגאי האט גערעדט און גערעדט פון פייער און פון וואסער, — ביז ער האט אנגעהויבן ריידן אזעלכע ווערטער, פון וועלכע ווייבער פלעגן חלש'ן . . .

ער האט נעמלאך אויסגעלערנט זיך די ווערטער, וואס מענשן טראכטן בעת זיי גייען אין גאס און גליטשן זיך אויס אויף א באנאנע־שאלעכץ, און וואס מענער זא־גן ארויס ביי "מענער אוונטן", ווען דאס קערטל גייט קאפויר . . .

"פריטי פאלי" איז איצט אראפ פון זיין גדולה. מען האט אים פארזעצט ערגעץ אין חדר־גדיא, אין א הנטער שטיבל פונ'ם זאאלאגישן גארטן, פאר ריידן שמוציקע רייד און עפנטלאכע פלעצער . . .

* * *

פארשלוקערט זיך אויף טויט

ווירדזשיניא מעי קאפינס איז די טעג געשטארבן אין מאונט קלעמענס, מיש. פון שלוקערן.

מיס קאפינס האט אנגעהויבן שלוקערן אין סעפטעמבער, 1929, און האט אפגע־שלוקערט 53 טעג נאכאנאנד, צום סוף איז עס מיט דער הילף פון די גרעסטע ספעציאליסטן אין דערטראים געלונגען אפ־צושטעלן דעם שלוקער.

א לאנגע צייט איז עס מיט איר אנגע־גאנגען גוט, און מיט פיר וואכן צוריק איז זי ווידער באפאלן געווארן פון א שלו־קער אטאקע. זי איז אפגעפירט געווארן אין סאניטאריום אין סט. קלעמענס, וואו זי האט געשלוקערט די גאנצע צייט ביז'ן טויט.

* * *

איבער טויזנט דאלאר א שטים

אין די לעצטע וואלן אין די פאראיי־ניקטע שטאטן, זיינען אין ניו־יארק גע־ווען צוויי בירגער, וועמעס שטימען האָ־בן דער רעגירונג געקאסט איבער טוי־זענט דאלאר א שטים.

אין מאנהעטן איז דא א וואל־קרייז, וואו די אמאליקע וואוינונגען זיינען פארביטן געווארן מיט געשעפטס הייזער. עס איז דארטן פארבליבן בלויז איין איינוואוי־נער, דזשארדזש שריידער, א קעסל־אינ־זשינער.

דאס שטים־פלאץ איז אבער געווען איינגעארדנט פאר אים מיט אלע פליטער־לאך, — מיט פיר קלערקס און צוויי ווע־כטער, וואס זיינען אפגעזעסן דארטן, ווי דער געזעץ פאדערט, א גאנצן טאג, כאטש שריידער, "דאס בירגערטום" פונ'ם באַ־צירק, האט אפגעשטימט באלד ווי דאס פלאץ האט זיך געעפנט, 6 פארטאג.

צוזאמען מיט דער רעגיסטראציע האט דאס דער רעגירונג געקאסט 1,127$.

אין ניו־יארק איז אבער געווען נאך אזא באצירק מיט איין איינציקן וויילער, און ער האט אויך געקאסט דער רעגירונג אן ערך די זעלבע סומע.

דאס מערקווירדיקסטע דערביי איז, וואס זייערע שטימען האבן בטל געמאכט איינע די צווייטע: איינער פון זיי האט געשטימט רעפובליקאניש און דער צוויי־טער — דעמאקראטיש.

* * *

א ברוטאלער מארד

פאר 20 סענט האט בענדזשאמין בראון, א גלאז ארבעטער, אין לאס־אנדזשעלעס, דערמארדעט א יונגע מוטער, בעת זי איז געלעגן און געשלאפן מיט איר עופה'לע.

די דערמארדעטע, מרס. מערל עלס, איז געווען 21 יאר אלט. ווי בראון האט פאר דער פאליציי מודה געווען זיך, האט ער באגאנגען דעם מארד, ווייל דער פרוים מאן, עמארי עלס, א רעסטאראן אנגע־שטעלטער, האט אים צוגעזאגט צוויי טוי־זענט דאלאר פאר דעם "דזשאב". ער האט אים אבער אפגענארט, באצאלנדיק אים בלויז צוויי דאלאר, מיט צוואנציק 10־סענטיקע.

בראון האט פאר דער פאליציי באטאנט, אז ער איז געווען זייער פארזיכטיק ניט צו באשעדיקן דאס עופה'לע. דער שאס אין דער מוטער האט אפגעריסן טיילן פון איר קערפער, אבער דאס עופה'לע, וואס איז געלעגן ביי דער מוטערס זייט, איז בלויז פארשפריצט געווארן פון בלוט.

* * *

פאטער קומט באזוכן טאכטער אין שפיטאל — מיט'ן זעלבן וועג

מיס ליליען ראסעל, 23 יאר, פון באס־טאן, מאס., איז אנומלט אפגעפירט גע־ווארן אין שפיטאל, נאכדעם ווי זי איז פארוואונדעט געווארן אין אן אווטאמאביל עקסידענט.

מען האט באלד וועגן דעם געלאזט ווי־סען איר פאטער, און ער איז גלייך אפ־געפארן אין שפיטאל. באלד איז ער אנ־געקומען אהין, — אין אן אמבולאנס.

פארנדיק אין שפיטאל, האט זיך מיט אים געטראפן אן עקסידענט פונקט אויף דעם זעלבן ארט, וואו זיין טאכטער איז פארוואונדעט געווארן.

* * *

א גוטער וויץ

"ווען דזש. ה. טאמאס, דאן לארד פריי־ווי סיל און מיניסטער פון באשעפטיקונג, האט אוועקגעשטעלט איין פוס אויף קא־נאדער באדן לעצטן הארבסט, איז דער פרייז פון ווייץ ארויף 30 סענט א בושל אין ווינניפעג. ווען ער האט ארויפגעשטעלט זיין צווייטן פוס, איז דער פרייז ארויף־געשפרונגען נאך אויף 25 סענט".

אזוי האט אנומלט גערעדט אין בריטישן דעפוטאטן הויז ג. ה. שעקספיר, ליבעראַ־לער דעפוטאט פון נארוויטש.

"ס'איז נאך א גליק וואס טאמאס איז ניט קיין סענטיפעד (א הונדערט־פיסיקער אינסעקט)", — האט אויסגעשריען א דע־פוטאט פון די ארבעטער ביינקלאך.